

KANNANOTTO ETELÄPUISTON SEELAKE-SUUNNITELMAAN

SEELAKE ON HYVÄ ALKU SUUNNITTELULLE

Eteläpuisto on yksi tulevien vuosien keskeisimmistä täydennysrakentamishankkeista Tampereella. Sen onnistuminen vaikuttaa kaupungin tulevaisuuteen ja mielikuviin vuosikymmeniksi eteenpäin. Hanke ja sen yleissuunnittelun pohjana oleva Seelake-suunnitelma ovat herättäneet runsaasti kiinnostusta ja keskustelua sekä puolesta että vastaan. Urbaani Tampere ry. osallistuu keskusteluun tällä mielipiteellään.

Seelake-suunnitelma, johon kannanotto perustuu (Tampereen kaupunki).

Alueen rakentamisen peruseriaatteet

Eteläpuiston rakentaminen Seelake-suunnitelman pohjalta on hyvä ja kannatettava hanke. Sen myötä nykyisin melko huonolla ja epämääräisellä käytöllä oleva aluekokonaisuus saadaan muutettua osaksi kaupunkia asuntoineen, liiketiloineen ja viheralueineen.

Suunnitelmia hiottaessa on korostettava hyvän kaupunkiympäristön peruseriaatteita, jotta alue nivoutuu saumattomasti osaksi nykyistä keskustaa ja palvelee mahdollisimman hyvin niin nykyisiä kuin tuleviakin kaupunkilaisia.

- 1. Viheralueiden ja -reittien käytettävyys, miellyttävyys ja korkea laatu.** Tämä tulee olemaan tärkein mittari, jolla kaupunkilaiset arvioivat alueen onnistuneisuutta. Alueet on suunniteltava houkutteleviksi ja toiminnallisiksi oleskelu- ja kohtauspaikoiksi, pelkät paljaat nurmikentät eivät riitä. Lisäksi luonnon monimuotoisuus tulee varmistaa.
- 2. Riittävän tiivistä ja tehokasta rakentamista.** Alue on osa ydinkeskustaa ja siitä tulee rakentaa kaupunkimaisen tehokas ja tiivis. Tämä takaa mahdollisimman monelle halukkaalle mahdollisuuden asua keskustassa ja tuo keskustan liikkeille lisää asiakaskuntaa.
- 3. Rakentamisen korkea laatu ja ympäristön huomioiva sijoittelu.** Alue on arvokkaalla paikalla aivan Tampereen keskustassa järven rannassa. Tämän vuoksi rakentamisen laatuun ja ympäristöön sopivuuteen on kiinnitettävä erityistä huomiota.
- 4. Alueen saavutettavuus joukkoliikenteellä, kävellen ja pyöräillen.** Sujuvat kestävän liikkumisen yhteydet mm. kaupungin liikekeskustaan edesauttavat sitä, ettei alueesta tule autovaltaista lähiötä. Nykytilanne on kävelijän ja pyöräilijän kannalta erittäin huono Tampereen Valtatien estevaikutuksen takia.
- 5. Maltillinen määrä pysäköintipaikkoja.** Kun kävely-, pyöräily- ja joukkoliikenneyhteydet ovat kunnossa, valtaosa talouksista pärjää ilman autoa näin lähellä keskustaa asuessaan. Tämä tulee ottaa huomioon autopaikkojen mitoituksessa. Esimerkiksi Ratinanrannassa mitoitus on jo osoittautunut liian suureksi.
- 6. Liiketilojen ja julkisten tilojen suunnittelu yhdeksi houkuttelevaksi kokonaisuudeksi.** Viihtyisä ja yhtenäinen oleskelu-, kohtaus- ja ostosalue houkuttelee paikalle ihmisiä myös muualta keskustasta. Näin varmistetaan alueen elävyys kaikkina vuorokauden- ja vuodenaikoina.

Nykyisen Seelake-suunnitelman hyvät puolet

- **Umpikorttelimainen ja melko tiivis rakenne**
  - Kaupunkimainen ratkaisu, joka jatkaa saumattomasti nykyistä kaupunkirakennetta Nalkalanrantaan ja Eteläpuiston alueelle
  - Luo viihtyisyyttä estämällä liikennemelun kantautumisen asuin- ja virkistysalueille sekä rantareitille
  - Riittävä määrä rakentamista ja asuntoja, joiden myötä mahdollisimman moni nykyinen ja tuleva tamperelainen saa mahdollisuuden keskusta-asumiseen

- **Rannan pyöräily- ja kävelyreitit**
  - Rantareitin säilyminen avoimena rakentamistehokkuuden liikaa kärsimättä
  - Uusi kävely- ja pyöräily silta Ratinasta Eteläpuistoon luo yhtenäisen rantareitin Pyynikiltä Härmälään asti

- **Viher- ja virkistysalueet varauksin**
  - Uusi hiekkaranta ja saari
  - Ratinan suvannon rannan pelikentät

- **Muuta:**
  - Viherkattojen runsas lukumäärä ja pinta-ala
  - Pysäköinnin sijoittelu maan alle
  - Hämeenpuiston nimeäminen takaisin Esplanadiksi

Nykyisen Seelake-suunnitelman tärkeimmät kehityskohteet

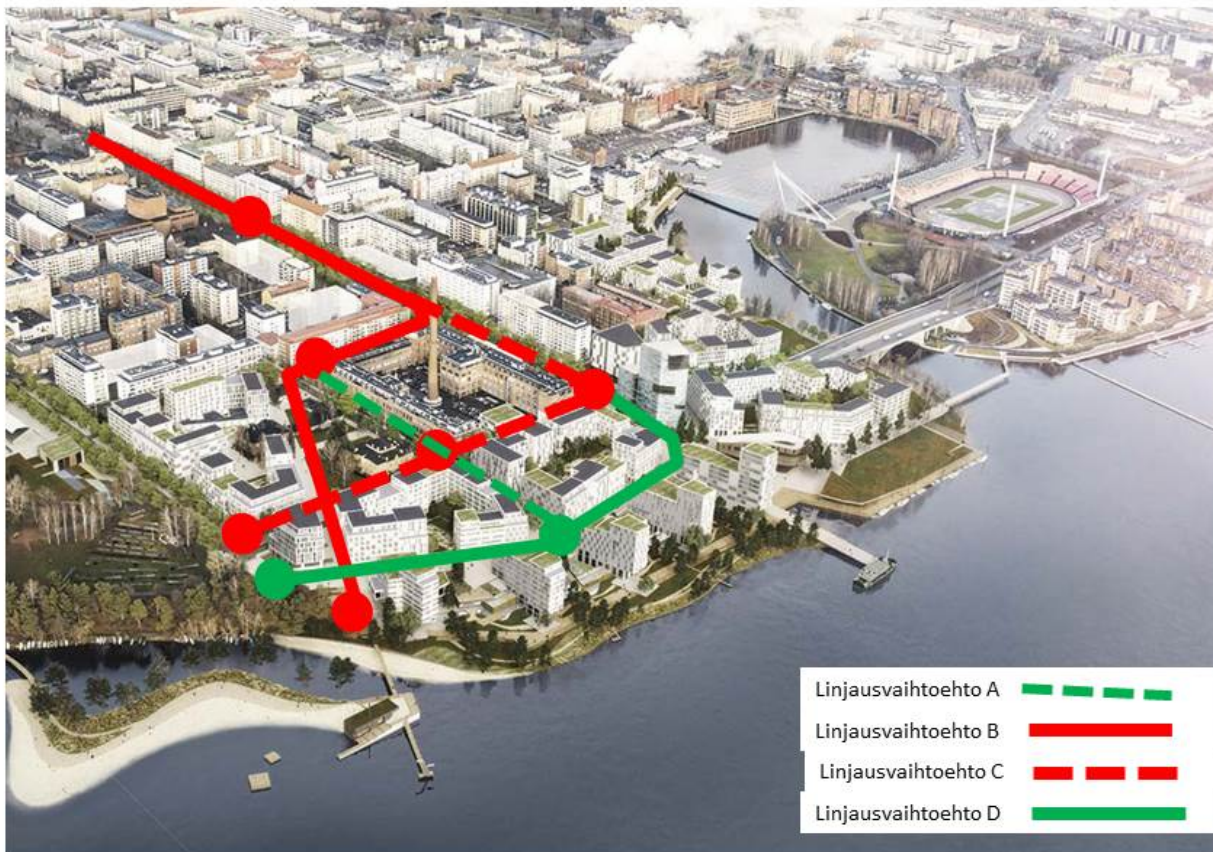
- **Riittävän tehokas rakentaminen**
  - Nykyisessä suunnitelmassa rakentamisen määrä on jotakuinkin riittävä. Uhkana kuitenkin on, että suunnitteluprosessin edetessä rakennusneliöitä pienennetään ja alueesta muodostuu liian lähiömäinen. Näin ei saa käydä.
- **Sujuvat pyöräily- ja kävelyreitit**
  - Tampereen valtatie ja Hämeenpuiston risteyskohdan muokkaaminen jalankululle ja pyöräilylle miellyttäväksi on haastavaa. Tämän epäjatkuvuuskohdan korjaamiseen on haettava ratkaisu erityisen huolellisesti. Aikoinaan tämä risteys rikkoi vanhan Esplanadin ja Eteläpuiston yhteyden.
  - Rantareitin ja lenkkipolun jatkuvuus Ratinasta Pynnikille on varmistettava; pyöräilyreittien kulku on huomioitava sekä rannan että avattavan sillan kautta.
  - Kaikkien pyöräilyn ja kävelyn pääreittien on oltava suoraviivaisia.
- **Viihtyisät ja toimivat viheralueet**
  - On varmistettava julkisen, puistomaisen Näsinpuisto-Esplanadi-Eteläpuiston virkistysalue-Pynnikki-ketjun muodostuminen. Edelfeltin aukion puu-istutusten on oltava riittävät, jotta saavutetaan luonteva jatkuvuus Esplanadin kanssa.
  - Alueen kaakkoisnurkkaan suunniteltua paljasta nurmikenttää tulee kehittää viihtyisämmäksi ja toiminnallisemmaksi. Muutama puu ja istutukset (nurmikolla tai penkeissä) piristäisivät ja rytmittäisivät maisemaa.
  - Rantareitille on istutettava havainnekuvia enemmän puita. Puut voisivat olla Pyhäjärven rannoilla kasvavaa harvinaista kynäjalavaa.
  - Jos alueen nykyisiä isoja, vanhoja puita joudutaan kaatamaan, niiden runkoja ja kantoja voisi hyödyntää viher- ja puistoalueiden rakennemateriaaleina.
- **Autoliikenteen rauhoittaminen**
  - Tampereen valtatie ja Hämeenpuiston liikennettä on pyrittävä rauhoittamaan. Paras olisi muuttaa tie yksikaistaiseksi kumpaankin suuntaan. Hämeenpuistossa tie kapenee yksikaistaiseksi monessa kohtaa jo nyt, joten tien kapasiteettiin tällä ratkaisulla ei olisi merkittävää vaikutusta.
  - Alueen pysäköintipaikkojen määrä on arvioitava Ratinanrannan kokemukset huomioiden ja toteuttaa niitä vain markkinaehtoisesti perusteltu määrä.
  - Alueella on pyrittävä kävely- pyöräily- ja joukkoliikenteen mahdollisimman suureen osuuteen autoilun tila-, este- ja kustannusvaikutusten välttämiseksi.

- **Laadukas joukkoliikenne**

- On varmistettava toimiva joukkoliikennetarjonta, joka yhdistää alueen kantakaupungin palveluihin (ks. kuva), vähentää talouksien tarvetta auton hankkimiselle ja pienentää ruuhkia. On erittäin tärkeää välttää Tampellan tilanne, jossa iso asuinalue on lähes kokonaan ilman joukkoliikennetarjontaa.
- Vuorovälien on oltava riittävän tiheät ja pysäkit tulee ehdottomasti sijoittaa mahdollisimman keskeisille paikoille, ei alueen reunoille.
- Hämeenpuiston ja tulevan Eteläpuiston asukasmäärät ovat suuret, joten myös raitiotiehen perustuva joukkoliikennetarjonta olisi perusteltu ja nostaisi alueen arvoa entisestään. Raitiotievaihtoehtoa tulisi selvittää tarkemmin ja tarvittavin raide- ja pysäkkivarausten varmistaa, että alue voidaan myöhemmin kytkeä raitiotieverkkoon mahdollisimman edullisesti. Aluksi varauksia voidaan hyödyntää linja-autoliikenteessä.

Eteläpuiston raitiotievaihtoehtojen pohdittavaksi jatkosuunnitteluun / JW 10.2.2015

Kustannustehokas rata Tuulensuusta tarjoaa laadukkaan palvelun suurelle asuinmäärälle sekä Pyykin/Eteläpuiston vapaa-ajan liikkujille. Pysäkit kurveissa, jolloin kurvit eivät hidasta linja-aikaa. Raideratkaisu kytkee Eteläpuiston, Kaakinmaan, Koulukadun koulut ja Hämeenpuiston asunnot/liikkeet/vapaa-ajan kentät sujuvasti keskustaan = lisää elinvoimaa + houkuttelevuutta.

- **Elävyyttä ja kaupunkikulttuuria**
  - Liiketilojen ja julkisten tilojen suunnittelu on tehtävä yhtenä kokonaisuutena siten, että alueelle syntyy mahdollisimman paljon urbaania elämää kaikkina vuoden- ja vuorokaudenaikoina.
  - Alueen ja lähiseutujen kaupunkilaisia on rohkaistava katu- ja kaupunginosatoiminnan nopeaan käynnistämiseen.

- **Rakennusten viherkatot osaksi kokonaisuutta**
  - Viherkatot tulisi toteuttaa karuina ja helppohoitoisina ketoina hyödyntäen harvinaistumassa olevaa suomalaista harju-, paahde- ja ketolajistoa. Näin rakennukset täydentäisivät Tampereen läpi kulkevaa harjujatkumoa.

Urbaani Tampere ry

Urbaani Tampere ry on maaliskuussa 2015 perustettu kaupunkimaista Tamperetta kannattava aatteellinen yhdistys. Yhdistyksen tavoite on tarjota ääni kaupunkimaisen Tampereen puolesta ja nostaa urbaani kansalaismielipide uskottavaksi osapuoleksi tamperelaiseen yhteiskuntakeskusteluun. Yhdistys pyrkii edistämään monipuolista kaupunkia, joka on vetovoimainen, kansainvälinen ja kaupunkikulttuuriltaan vahva asuinpaikka nykyisille ja tuleville tamperelaisille. Urbaani Tampere ry:n kotisivut ovat osoitteessa <http://urbaanitampere.fi>.

Tämän mielipiteen koostamiseen osallistuivat Urbaani Tampere ry:n jäsenien ohella Lisää kaupunkia Tampereelle -Facebook-ryhmän aktiiviset keskustelijat.